

ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ : ଫାଲ୍‌ଗୁନ ୨୭

ଦାଶରଥୀ ପାତ୍ର

ଆମ ଦେଶ ଭାରତରେ ଜାନୁଆରୀ ୨୬, ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ଓ ଅକ୍ଟୋବର ୨ ତାରିଖକୁ ଜାତୀୟ ଛୁଟି ଦିବସ (National Holidays) ଭାବରେ ମହାସମାରୋହରେ ପାଳନ କରାଯାଇ ଆସୁଅଛି । ଆଜି ହେଉଛି ଜାନୁଆରୀ ୨୬ ତାରିଖ, ୬୨ତମ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ । ଏବେ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଭାରତ ଏକ ସାର୍ବଭୌମ ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇପାରିଛି । ପାଠକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ଅବଗତ କରିବାକୁ ଚାହେଁ କି ଗତ ମେ ୧୬ ତାରିଖ, ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଭାରତର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଧାନ ପରିଷଦ (Constituent Assembly of India) କ୍ୟାବିନେଟ୍ ମିଶନ୍ ପ୍ଲାନ ଅନୁସାରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ପରିଷଦର ୩୮୫ ଜଣ ସଭ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହାର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ଡକ୍ଟର ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ସିହ୍ନାଙ୍କ ଡକ୍ଟାବଧାନରେ ବସି ଡକ୍ଟର ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ସଭାପତି ଭାବେ ଡିସେମ୍ବର ୧୧ ତାରିଖ ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ନିର୍ବାଚିତ କରାଗଲା । ଆମର ସେତେବେଳେ ନିଜର ଏକ ଲିଖିତ ସମ୍ବିଧାନ ନଥିବାରୁ ଡକ୍ଟର ଭୀମରାଓ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ସମ୍ବିଧାନ ଲେଖା କମିଟି (Constitution Drafting Committee) ଗଠନ କରାଗଲା । ଏହି କମିଟିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଭ୍ୟମାନେ ଥିଲେ –

୧. ଡକ୍ଟର ଭୀମରାଓ ଆମ୍ବେଦକର – ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
୨. ଏନ୍. ଗୋପାଳସ୍ୱାମୀ – ସଭ୍ୟ
୩. ଆଲ୍ଲାଦୀ କ୍ରିଷ୍ଣାସ୍ୱାମୀ ଆୟାର – ସଭ୍ୟ
୪. କେ.ଏମ୍. ମୁନସୀ – ସଭ୍ୟ
୫. ସୟେଦ୍ ମହମ୍ମଦ ସାଦୁଲା – ସଭ୍ୟ
୬. ଏନ୍. ମାଧବ ରାଓ – ସଭ୍ୟ
୭. ଡି.ପି. ଖଇତାନ୍ (ଟି. କ୍ରିଷ୍ଣାଚାରୀ, ଖଇତାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ)

ଏହି କମିଟି ଏକ ଉପାଦେୟ ସରଳ ସମ୍ବିଧାନ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ୨ ବର୍ଷ, ୧୧ ମାସ, ୧୮ ଦିନ ସମୟ ନେଇଥିଲେ । ସେମାନେ ବିଶେଷ କରି ମିଳିତ ଯୁକ୍ତ ରାଜ୍ୟ (United State), ମିଳିତ ରାଜ୍ୟ ବା ଦେଶ (United Kingdom), ମିଳିତ ସୋଭିଏଟ୍ ରାଜ୍ୟ ରଷିଆ (United State of Soviet Russia), ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଜାପାନ, ଜର୍ମାନୀ, କାନାଡା ଓ ଆୟର୍ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଦେଶ ଗସ୍ତ କରି ଦେଶର ସମ୍ବିଧାନ ଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀ, ନାଗରିକମାନଙ୍କର ମୌଳିକ ଅଧିକାର କ'ଣ ରହିବ, କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ କ'ଣ ରହିବ, ସେମାନେ ନିଜର ମୌଳିକ ଅଧିକାର (Fundamental right) କିପରି ତୁଲାଇବେ, ସ୍ୱାଧୀନ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟା କିପରି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରଖିବେ, ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପାଇଁ ତଥା ନ୍ୟାୟପାଳିକା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଳିକା ଉଭୟଙ୍କର ଗାରିମା ରକ୍ଷା ଦିଗରେ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ସେ ସମସ୍ତ ବିଷୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ କମିଟିର ରିପୋର୍ଟକୁ ନଭେମ୍ବର ୨୬ ତାରିଖ ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଅନୁମୋଦନ ହେଲା ପରେ ୨୪ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ଡକ୍ଟର ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ କରାଗଲା ଏବଂ ୨୬ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୫୦କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ (Republic Day of India) ଭାବେ ପାଳନ କରିବାକୁ ଓ ସମ୍ବିଧାନ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଗଲା । ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନରେ ସର୍ବମୋଟ ୩୯୫ଟି ଧାରା (395 Articles) ଏବଂ ୮ଟି ପରିଚ୍ଛେଦ (8 Schedules) ସଂଲଗ୍ନ କରାଗଲା । ସେହିପରି ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକାକୁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଧାନ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ୨୨ ଜୁଲାଇ ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ଛାତ୍ର, ଛାତ୍ରୀ, ଯୁବକ, ଯୁବତୀ, ମନ୍ତ୍ରୀ, ବିଧାୟକ, ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ, ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ସାଧାରଣ ଜନତା

ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସକୁ ପାଳନ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଉଡ଼ାଇବା ସହ ରାମଧୁନ ଗାଇବା ସହ ପ୍ରଭାତ ଫେରୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଗତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରୁଛନ୍ତି ।

ମୋର ମନେପଡ଼େ, ମୁଁ ୧୯୫୯ ମସିହାରେ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଦେବଗଡ଼ ସବ୍‌ଡିଭିଜନର ବଳମ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲି । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସକୁ କିପରି ଗାଁଗହଳର ସ୍କୁଲରେ ପାଳନ ହେବ, ସେଥିପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ମହୋଦୟ ଆମକୁ ୩ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲେ । ସପା ସୁନ୍ଦରା ସାର୍ତ୍ତ, ପ୍ୟାଞ୍ଚ ପିନ୍ଧି ଆସିବାକୁ କୁହାଯାଇଥାଏ । ଆମ ଭିତରୁ କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ରାମଧୁନ (ରଘୁପତି ରାଘବ ରାଜା ରାମ, ପତିତ ପାବନ ସୀତା ରାମ ...) ଗାଇବା ପାଇଁ ଆଉ କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ (ଜନଗଣ ମନ ଅଧିନାୟକ ଜୟ ହେ ଭାରତ ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା ... ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ) ।

ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ ସମୟରେ ଗାଇବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ ଦୁଇଟି ଧାଡ଼ିରେ ନିକଟସ୍ଥ ଛୁରିଆବାହାଲ, ସାରସପଣି, ଚୁଆଗାଁ ଓ କଣ୍ଟଳ ଗ୍ରାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାତ ଫେରୀରେ ଯିବା ଓ ମଝିରେ ସ୍ନୋଗାନରେ ଗଗନ ପବନରେ ଜୋରରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥାଏ । ମନେ ପଡୁଥିବା କେତୋଟି ସ୍ନୋଗାନକୁ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଅଛୁ ।

ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ – ପାଳନ କରନ୍ତୁ

ଭାରତ ମାତା କି – ଜୟ

ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକା କି – ଜୟ

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ କି – ଜୟ

ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ କି – ଜୟ

ବନ୍ଦେ – ମାତରମ୍ ।

ପ୍ରଭାତ ଫେରୀ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଆମେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଫେରିଥାଉ । ବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିସରରେ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ ହୁଏ । ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଅଥବା ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କଲାପରେ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ପରିବେଷଣ ହୁଏ । ତା’ପରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଅଥବା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଜାନୁଆରୀ ୨୬ର ମହତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ଆମେ କିପରି ପାଳନ କରିବା ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମକୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ମୁଁ ଏହି ଉତ୍ସବକୁ ମଧ୍ୟଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଉଚ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ କଣ୍ଟଳଠାରେ ତଥା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ମୋର ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ ପାଳନ କରି ଆସିଛି ଏବଂ ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ ନାଟ୍ୟ ସଂପାଦକ, ସାଧାରଣ ସଂପାଦକ ତଥା ପୁରାତନ ଛାତ୍ର ସଂସଦର ସଂପାଦକ ଭାବେ ତଥା ସରକାରୀ କର୍ମସଂସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରି ଆସିଅଛି ।

ଏବେ ଏହି ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସକୁ ଭାରତର ରାଜଧାନୀ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ, ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ, ଜିଲ୍ଲା ମହକୁମା, ଉପଖଣ୍ଡ ଓ ବ୍ଲକ୍ ମହକୁମା, ବଡ଼ ସହର, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା କଳକାରଖାନା ଥିବା ଶିଳ୍ପ ନଗରୀଗୁଡ଼ିକରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପାଳନ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରାଇବା ।

ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ

୧. Constitution of India - by Asia Law House, Opp. High Court, Hyderabad-2
୨. A Power packed General Studies a Current Affairs package - by Taren Goyal, Arihant Publication (I) Pvt. Ltd., Meerut

ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରକୋଷ
ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୪